

AZ

ARADI KERESKEDŐK KÖRE

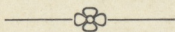
ÉVI JELENTÉSE

1912.

ARADI KERESKEDŐK KÖRE.

**A VÁLASZTMÁNY
ÉVI JELENTÉSE
AZ 1911. ÉVRŐL.**

1912.

KEPPICH ZSIGMOND NYOMÁSA, ARAD.

(NEUMAN PALOTA.)

Tisztelt Közgyűlés!

Az elmúlt év egyesületünk életében átmeneti időszak volt, ennek az álláspontnak kellemetlenségeivel és sajnos, bénító hatásával is. Addig, a míg, hosszú idő óta táplált óhajunkat elérve, a magunk házát birtokba vesszük, s abban a kör céljainak megfelelő otthon átalakításáról és berendezéséről gondoskodunk, ideiglenes helyiségbe költöztünk, s ez alatt nemcsak a helyiség látogatottsága, hanem a kör iránt való egyéb érdeklődés is erősen csökkent. Azonban ép azért, mert láttuk, hogy az egyesületi életre, a belső működésre mily nagy hatással van a helyiség kérdése, erős a reményünk, hogy most, a mikor az Aradi Kereskedők Köre a város szívében fekvő, a maga házában levő és igényeinket hosszú időre kielégítő otthonát elfoglalja: abban az egyesületi tevékenységnek, a közérdekű mozgalmak iránt való figyelemnek és cselekvésnek, intézményeink fejlesztésének és a további alkotások teremtésének új korszaka kezdődik meg, a mely állandó is lesz és a melynek sikerül egyesületünkhöz kapcsolni az aradi és vidéki kereskedő-társadalom azon tagjait is, a kik vagy az átmenet alatt maradtak el mellőlünk, vagy egyáltalán még nem csatlakoztak hozzánk.

Az akciónak tehát, a mely a körház megvételének és berendezésének anyagi eszközeit lelkes és szívós erővel megszerezte és ezzel oly eredményt teremtett, a minőre a vidéki kereskedő-egyesületek életében kevés példa van, — nem szabad ezzel a sikerrel megelégedni. Oda kell törekednünk, hogy a kereskedők közös tulajdonát képező házba élet is költözzék, a mely a kari érdekek védelme, a szórakoztatás, a humanizmus és a kultura eszközeivel erősítse és tegye maradóvá azt az eszmét, a melynek ez a ház a hirdetője: *a kereskedői összetartást.*

A kereskedők helyzete.

A kereskedelem az elmúlt esztendőben sok örömdetést nem kapott. Az év első felében a vállalkozási kedv élénkülése növelte a forgalmat, az esztendő másik fele azonban az egyre nyomasztóbb gazdasági viszonyok hatása alatt telt el. Ezek a körülmények e jelentős szerkesztésének idejében érték el a tetőpontot, és a teljes üzlettelenség mellett a gyöngébben alapozott existenciák és vállalatok krízisét okozzák. A kedvezőtlen állapotban reánk nézve némileg megnyugtató volt, hogy városunk ezt az időszakot aránylag kevés rázkódtatással haladta át.

A törvényhozás és a kormány tavaly szintén a maga sorsára hagyta a kereskedelmet. Azon rövid idő alatt, míg a parlament munkaképességének birtokában volt, mindössze egy olyan törvényt alkotott, a mely a kereskedőket közelebbről érintette: *a kötelező korona-számitásról* szóló törvényt, a mely mindenestre fontos reform, ez azonban a kereskedőknek régóta lebegő nehéz kérdéseit meg nem oldotta. A kereskedők ügyeiben kiadott miniszteri rendeletek közül elismeréssel kell fogadnunk azt, a mely *a zárt palackok mennyiségtartalmának* dolgában, egy régebbi rendelet igaztalanságát helyreütve, adatott ki, és a melynek értelmében a zárt palackokban eladott bor, sör és egyéb szeszes ital feltüntetett mennyiségének helyességéért nem az elárusító, hanem rendszerint az lesz a felelős, a ki a palackot megtöltötte és ledugaszolta.

Az adóemelések ellen.

Az *adókievés* új ciklusának kezdetével akcióba kellett lépniünk azon nagymérvű adóemelési kísérlettel szemben, a melyek az aradi kir. pénzügyigazgatóságnál készült javaslatokban foglaltattak és a melyekről a kereskedők idejében hírt szereztek. A tervbe vett adóemelések foka 30—200% között lebegett. Annyival inkább igazságtalan volt ez, mert indokául a pénzügyi közegek annál egyebet igazán alig tudtak felhozni, mint hogy az adót rendszerint emelni kell. Ezen jogtalan és időszerületlen új megsarcollatás ellen az aradi kereskedelmi testülettel és az O. M. K. E. aradi kerületével egyetemben állást foglaltunk és mozgalmunkat hathatósan támogatta az aradi kereskedelmi és iparkamara is. E mozgalmunknak az adókievétési eljárás során, ha nem is teljes, de mindenestre kielégítő eredménye volt, a melyért a kereskedőség

elismerése illeti dr. *Müle*k Lajos urat, az aradvárosi adókető bizottság elnökét, a ki e tisztének pártatlanságát megőrizve, a bizottság többi tagjaival egyetemben érvényt szerzett a méltánytalanul magas adóketéssel fenyegetett kereskedők érdekeinek. Az adófelszólamlási bizottság több esetben szintén mérsékelte a ketések után még mindig nagy számmal fennmaradt adó-többleteket.

A telefon-bajok.

Ha mindazokat a panaszokat egybe akarnánk foglalni, a melyek a *telefon* körül állandóan elhangzanak: kétszeresére kellene nyújtani e jelentésünk terjedelmét. A meglevő bajokon pedig a távbeszélő hatóságai nem csak hogy nem segítettek, de a helyzetet súlyosbították az által, hogy a vidéki távbeszélő-hálózat használatára nézve új és nézetünk szerint helytelen korlátozásokat állítottak föl. Az által, hogy valamely telefon-előfizető más állomásról a maga állomását se hívhatja föl, maguknak az előfizetőknek jogait szűkítették, a központokat pedig, a melyek kezelőinek kötelességévé vált annak kutatása, hogy az állomásról maga az előfizető, vagy annak hozzátartozója beszél-e, a maguk nagy elfoglaltsága mellett, újabb zaklatásokra szorították. A nagyváradi kir. postaigazgatóságának ez irányban kiadott rendelete ellen a kamara útján fölterjesztést intéztünk a kereskedelmi miniszterhez, — sajnos, a nélkül, hogy a felszólalás igazsága méltánylásra talált volna.

A telefon-ügyekkel módunkban volt foglalkozni a kereskedelmi miniszteriumnak a *telefon-díjszabás reformja* ügyében kiadott tervezete kapcsán is, a mely fölött az illetékes tényezők bevonásával, vita-estét tartottunk. És e vita estén, a reformra nézve adott vélemény után, kifejezésre jutott az az álláspont, hogy Aradon, az előfizetők megnövekedett száma folytán *új rendszerű és nagyobb kezelő-létszámmal bíró távbeszélő-központra van szükség.* Hír szerint az új vasúti pályaudvar építés alatt levő részében erre nézve gondoskodás fog történni. Mi mindenesetre figyelemmel leszünk, hogy a kereskedők örökös bosszúságai végre megszüntethetők legyenek.

A hólabda.

A *hólabda-üzelmek* megfékezésére sikeres eljárást indítottunk meg az elmúlt évben. Ez alkalommal egy M. Schöngut nevű bécsi cég terjesztette lavina-szelvények útján silány gyártmányú cipőit. Miután az osztrák honosságú gyáros ellen nem volt módunkban

föllépni, azok ellen tettünk följelentést, a kik az ily szelvényeket átvették és terjesztették. Az aradi kiahágási bíróság két ily esetben kimondotta, hogy az ily szelvények terjesztése iparkihágás, és a *szelvényterjesztőket 10—10 korona pénzbírságra ítélte*. Miután nem volt célunk a közönség zaklatása, a további, tudomásunkra jutott esetekre nézve a följelentésektől eltekintettünk és hiszszük, hogy a jövőben — a míg a hólabda-üzelmek ellen erélyesebb törvényhozási intézkedéseket fognak hozni, — a közönség nem fog a szelvények által kínált előnyökhöz nyúlni, a melyek nemcsak hogy kísértékü tárgyakhoz juttatják, de büntető eljárásnak teszik ki.

Az aradi vásárok.

Az *aradi országos vásárok* ügye az elmúlt év során szintén tárgyalásaink sorrendjére került. Időnként föl-fölmerül az a mozgalom, a mely az aradi kirakó-vásárok idejét meg akarja szorítani, azzal az érthető indokkal, hogy a vásárra idejövő idegen elárúsítók a helybeli, adót, magas boltbért és egyéb terheket viselő helyi kereskedőknek támasztanak versenyt; az utóbbiaknak tehát az az érdeke, hogy ez a verseny minél szűkebb korlátok közzé szoríttassék. Körünk ez ügyben a vidéki városok hatóságainak megkeresésével beható adatgyűjtést rendezett, s részt vett azon a szaktanácskozáson, a melyet ez ügyben az aradi kereskedelmi és iparkamara hívott össze. A tanácskozáson a kereskedők képviselői túlnyomóan azt a véleményt fejezték ki, hogy az idegen vásárosok elárúsító alkalmának megrövidítése azok nagy részét távol tartaná a vásártól, s e miatt lassanként a vevők is kevesebb számmal jönnének ide; szóval, végeredményben ez az intézkedés *az országos vásárok idegenforgalmát csökkentené*, a mi ez idő szerint még nem érdeke a kereskedőknek. A kamara egyébként az ügy további tanulmányozását határozta el.

Ház-vétel.

Belső életünk ügyei közül mindenekelőtt a házvétel lebonyolítását említjük meg.

Elmúlt évi jelentésünkben beszámoltunk arról, hogy a *Tabajdi Károly-utca 1. sz. házat* az Aradi Első Takarékpénztártól 65.000 K. vételár mellett megvettük. Az épületre 40.000 K. mint vételár hátralék kebeleztetett be; az ezen felül levő összeget, a városi és állami átíratási-díjat, valamint a helyiség átalakításának költségeit részint a kör ház-alapra egybegyűlt adományokból és a

házipénztárból, részben az Erzsébet-segélyalaptól és nyugdíj-alapunktól kölcsönvett összegekkel fedeztük. Miután a régi háztulajdonost a lakókkal szemben egy évi szerződés kötötte, a körhelyiségül kijelölt első emeleti lakrészt csak 1912. május hó 1-én vehetjük birtokba. E miatt szükségessé vált, hogy az irodánk, helyeszközlő-osztályunk és tanácskozásaink céljaira ideiglenes helyiséget béreljünk, a Hasszinger-u. 6. sz. alatt, a melyre nézve a szerződés augusztus 1-ig van érvényben.

Az Arad városa által adományozott *Óvár-téri ingyen telekre* nézve jogunk 1912 december 31-ig van érvényben. A kör új választmányától fog függeni, hogy ezen telekről lemond-e, vagy pedig megkeresi a város törvényhatóságát, hogy e nagylelkű elhatározását a jövőben megvalósítandó más, közhasznú kereskedelmi intézmény céljaira tartsa fenn.

A ház-alap gyarapodása.

Ház-alapunk gyűjtését ez alatt természetesen tovább folytattuk.

Az adományozók közül első helyen kell fölemlítenünk báró *Andrényi Károly* úr öméltóságát, körünk tiszteletbeli tagját, a ki ez alkalommal is jelét adta annak, hogy mint kereskedő, a kari ügyekben teljes érdeklődéssel és áldozatkészséggel vesz részt, s ennek jeléül 1000 koronát adományozott a házalapra. Hálával kell kiemelnünk az *Első Magyar Általános Biztosító Társaság* igazgatóságát, a mely a tulajdonában levő 9 drb, az aradi kereskedelmi testület által kiadott internatusi kötvények tulajdonjogát körünk ház-alapjának engedte át, s ezzel 1620 K. összeggel gyarapította ház-alapunkat.

A mult évi kimutatás óta érkezett összes adományokat e jelentésünk más helyén soroljuk fél.

Az amerikai zászló.

Az amerikai Egyesült Államok Cincinnati városában székelő *Verhovay betegségyűző egyeslet 114. sz. fiókja*, a melynek tagjai között Aradról kivándorolt munkások vannak, megkért bennünket, hogy részben az ő általuk felajánlott összeggel, egyesületi zászlót és az aradi vértanúk kivégzési helyének földjével megtöltött párnát készíttessünk. A megbízást vállaltuk, hogy ez a két dísz tárgy a kivándorolt magyarokat érzéseikben a régi hazához minél további időkig és minél szilárdabban kapcsolja. A zászló és a párna elkészült és azokat a clevelandi osztrák-magyar konzulátus útján az

említett egyesületnek megküldöttük. A Iobogót *Glück Dezső*, a párnát pedig *Weisz és Benjamin* tagtársaink készítették el, díszes kivitelben, pusztán az anyag önköltségi árának és a kifizetett munkadíjnak fölszámításával.

Az aradi ipartelepek megtekintése.

Hogy a kereskedőket városunk újabb ipartelepeivel, azok produktumaival és teljesítő képességével megismertessük, több tanulmányozó kirándulást rendeztünk: az elsőt az *Aradi termény- és árúraktár r.-t.* telepére, a hol *Rajz* Jenő igazgató úr a másikat a *Hungária fonó- és szövőgyárba*, a hol *Loránt* Emánuel igazgató kalauzolták és látták el szakszerű magyarázatokkal a kirándulásban résztvevő nagyszámú tagtársainkat. E kirándulásaink sikere mindenestre ösztönzés lesz arra, hogy azokat a jövőben is folytassuk.

Gyász.

Fekete lapjai is vannak egyesületünk múlt évi krónikájának. Az igaz veszteség és a nagy gyász érzésével említjük meg *Magyari* Ferenc úrnak, körünk számvizsgáló bizottsága elnökének, tiszteletbeli tagunknak, s az aradi kereskedőség ideális lelkű, derék nesztorának elhunytát. Körünk működését mindig odaadó figyelemmel kísérte és ház-alapunk megteremtésében maga is szép összegű gyűjtéssel vett részt. A kereskedők előtt mindig követendő példaként maradó kartársunk ravatalára koszorút helyeztünk, elhunytáról pedig külön gyászjelentést adtunk ki. Igaz sajnálattal említjük meg *Deller* Simonnak, körünk hosszú éven át volt, buzgó tagjának az elmúlt évben bekövetkezett elhunytát.

A kör részvétének adott kifejezést régi támogatója: az aradi *Neuman* Testvérek cég iránt, a melynek belső tagja, az aradi nagyiparnak kiváló tehetségű munkása, *Neuman* Samu úr elhunyt. A magyar gyáripart és városunk közéletét egyaránt nagy veszteség érte ennek a hatalmas tehetségű és csodás munkaerejű férfi halálával, a ki működésével maradandó emléket teremtett nevének.

*

Körünk egyes osztályai a maguk működéséről a következő jelentést teszik:

A helyeszközlő-osztály

működése az elhelyezettek száma tekintetében jobbra az előző évi keretek között mozgott, azonban jelentősen bővült az állás-közvetítő forgalom területére nézve. Miután a megfelelő ajánlkozók száma, sajnos, állandóan csökken, osztályunk ezt azzal igyekezett ellensúlyozni, hogy más vidékre is igyekezett kiterjeszteni összeköttetéseit.

Az osztály 1911. évi statisztikája a következő:

SZAKMÁK	Bejelentett üresedések			Állásért jelentkeztek			Állást nyertek		
	segéd	tanonc	egyéb	segéd	tanonc	egyéb	segéd	tanonc	egyéb
Fűszer, rövid	89			81			52		
Vegyes	167			141			134		
Vas, fűszer	72			44			29		
Rőfős, rövid	53			39			24		
Kézmű	22			18			7		
Női- és férfi-divat	17			22			7		
Tanonc		8			1			1	
Egyéb			28			23			13
Összesen	420	8	28	345	1	23	253	1	13

Terület szerint:

MEGYE	Bejelentett üresedések			Állást nyertek					
	segéd	tanonc	egyéb	segéd	tanonc	egyéb			
Aradváros és megyéből	---	---	---	137	8	28	102	1	13
Békés	"	"	"	23			5		
Bihar	"	"	"	37			13		
Csanád	"	"	"	12			3		
Csik	"	"	"	1			—		
Csongrád	"	"	"	10			4		
Fogaras	"	"	"	2			1		
Gömör	"	"	"	1			—		
Heves	"	"	"	1			1		
Hunyad	"	"	"	138			101		
Kisküküllő	"	"	"	2			—		
Nagyküküllő	"	"	"	1			1		
Kolozs	"	"	"	4			2		
Krassószörény	"	"	"	19			12		
Pest-Pilis-Solt	"	"	"	1			—		
Temes	"	"	"	13			5		
Torontál	"	"	"	17			3		
Zala	"	"	"	1			—		
Összesen				420	8	28	253	1	13

A bejelentett és nyilvántartott elhelyezések száma 267, azonban 40—50-re tehető azon alkalmazottak száma, kik a hiányos bejelentések folytán a nyilvántartásba nem voltak felvehetők.

Az osztály pénz forgalma a következő volt:

Bevételek:

Vidéki tagdíjak és megtérített költség..... 1151 K 34

Kiadások:

A házipénztárnak..... 950.—

Bélyeg-kiadások 183.10 1133 K 10

Maradvány..... 18 K 24

A helyeszközlő-osztály céljaira való tekintettel a kör külön telefon-állomást fizetett elő, 868. sz. alatt.

A közmívelődési osztály

működése két irányra terjedt ki. *A női kereskedelmi tanfolyam* évről-évre nagyobb érdeklődés mellett folytatja hivatását. Az 1911—12. tanévre 53 növendék jelentkezett, úgy, hogy hovatovább a tanfolyamnak párhuzamos osztályokba osztása alig lesz kikerülhető.

Eredménynyel járt ez alkalommal a *kereskedelmi alkalmazottak továbbképző tanfolyamának* rendezése, a mely már teljesen a vallás- és közoktatásügyi miniszter által kiadott utasítás tantervének és óraidejének betartásával folyik. A tanfolyamra 34 hallgató iratkozott be, s arra sikerült a vallás- és közoktatásügyi miniszterium, az aradi kereskedelmi és iparkamara és az aradi Lloyd-társulat anyagi támogatását is megnyernünk.

Mindakét tanfolyam dr. *Somogyi Gyula*, az aradi felső kereskedelmi iskola igazgatójának szakszerű és kiválóan gondos vezetése alatt működik és kiváló tanításbeli eredményt mutat föl.

A közmívelődési osztály külön pénztára 1911 december 31-én 1313 K. 81 összeggel rendelkezett.

A vigalmi-bizottság

a kör *Szilveszter-estjének* rendezésével a mult év végén is igen szép sikert ért el, a miben kiváló része volt az est közreműködőinek: *Folkmann Ilonka* úrhölgy, *Neogrády Dóra* úrhölgy, az aradi Nemzeti Színház művésznője, dr. *Vörös László* lapszerkesztő úr, *Polgár László* úr, *Ungár Imre* úr, *Unger Mór* zenetanár úr,

Győző Alfréd úr, az aradi Nemzeti Színház művészeinek, nemkülönben a buzgó rendezőségnek. Az est tiszta jövedelme, a mely ház-alapunkat gyarapította, 747 K 58 fillér volt.

Az alapok.

Az *Aradi Kereskedők Körének* az alaptőke-gondnok kezelésében levő alapjai állásában az 1911. év során az a nevezetesebb változás történt, hogy az 1911. évi március hó 12-én tartott rendkívüli közgyűlés felhatalmazása alapján az Erzsébet-segély-alapból 13515 K. 76 fillért, a nyugdíj-alapból 2200 K. kölcsönt nyújtottunk a házvételi alap céljaira.

A körünk kebelében fennállott Kereskedelmi Alkalmazottak Segélycsoportja feloszolván, vagyonának egy részét 2615 K. 76 f. az Erzsébet-segélyalaphoz csatolta, a Weisz Sándor-alapot pedig külön alapítványként utalta az alaptőke-gondnok kezelésébe.

Az Erzsébet-alap gyarapodott: a Wojtek és Weisz cég persely-adományai révén 65 K. 95 f., a Neuman Samu ravatalára szánt koszorúmegváltás 50 K., kamatok 99 K. 86 fillér.

A Kell Manó-alapra beérkezett: névtelen adomány 10 korona.

Az egyes alapokból a következő segélyezések történtek: Deutsch Ignác-alapból 40 kor., Berger Albertné-alapból 50 kor., özv. Pollák Józsefné-alapból 65 kor., Kell Manó-alapból 20 kor., Steinitzer Náthán és Imre-alapból 32 kor., összesen 207 kor.

Az alapok készpénz és értékállománya az 1911. év végén a következő volt:

Erzsébet-segítőalap	K	279.29
Nyugdíj-alap	„	257.72
Deutsch Ignác-alap	„	1000.—
Özv. Pollák Józsefné alapítvány	„	1127.21
Berger Albertné	„	1020.77
Steinitzer Náthán és Imre-alap	„	800.—
Morgenstern Gyuláné-alap	„	541.80
Kell Manó-alap	„	522.62
Weisz Sándor-alap	„	378.55
Kormos Sándor-alap	„	407.77
Guld Emilné-alap	„	313.15
Pichler Herman-alap	„	122.60

Összesen K 6571.48

A segélycsoport.

A körünk kebelében alakított Kereskedelmi Alkalmazottak Segélycsoportja, sajnos, nem tudott oly érdeklődést kelteni, a mely mellett annak működése valódi eredményeket mutathatott volna föl. Ez okból a segélycsoportba tömörült tagjaink maguk határozták el annak megszüntetését, oly módon, hogy a *Weisz Sándor-alapot* az alaptőke-gondnok kezelésébe utalták, a csoport többi vagyonát pedig az Erzsébet-segítőalaphoz csatolták. Ennek ellenében az Erzsébet-alap, valahányszor a segélycsoportnak a föloszlatáskor volt tagjai közül valamelyik meghal, a hátramara-dottaknak segélyül 100—100 koronát tartozik fizetni.

*

Ezek után kérjük, méltóztassék e jelentést, valamint a be-mutatott számadásokat tudomásul venni s a pénztárkezelő tiszt-viselőknék és ellenőrnek az 1911. évre vonatkozólag a felmentést megadni.

Arad, 1912 május hó.

Faragó Rezső,

titkár.

Tedeschi Victor,

elnök.

Kimutatás

az Aradi Kereskedők Köre ház-alapjának 1910. és 1911. évi bevételeiről és kiadásairól.

Bevétel.

Kiadás.

Adományok 1910-ben	4245	04				25000
1911-ben	6574	90	10819	94		2363
Gyűjtőiveken 1910-ben	425	—				590
1911-ben	118	—	543	—		277
Erzsébet-segély alap kölcsöne	13515	76				215
Nyugdíjalap	2200	—				09
Közmívelődési alap	1724	26	17440	02		1300
Házipénztártól			1810	39		70
Házbérek			3142	—		4711
Szilveszter esték			582	26		
Kamatok			74	70		
Kisebb bevételek			46	02		
			34458	33		34458
						33

Arad, 1911. december 31-én.

Faragó Rezső,
titkár.

Tedeschi Viktor,
elnök.

BEVÉTEL.

Az Aradi Kereskedők Köre házi-

Pénztár-egyenleg a mult évről	—	—	—	—	4507	26	
Tagdíjakból	—	—	—	—	2804	—	
Helyeszközlő-osztálytól	—	—	—	—	950	—	
Játékdíjakból	—	—	—	—	27	46	
Adományokból	—	—	—	—	340	—	
Kamatok	—	—	—	—	104	05	
Vegyes bevételek	—	—	—	—	30	97	
						4256 48	
						8763	74

Arad, 1911

Baumann János,

ellenőr.

pénztárának számadásai az 1911. évről.

KIADÁS.

Házbér	—	—	—	—	—	1030			
Ügyvezetési költség			—	—	—	1470			
Szolga fizetése	—	—	—	—	—	590	48		
Hírlapok előfizetése			—	—	—	203	30		
Fűtés	—	—	—	—	—	184	52		
Világítás	—	—	—	—	—	175	60		
Hirdetések, nyomtatványok és irószerek	—					562	02		
Házvételhez	—	—	—	—	—	2103	57		
Boros Béni szobrára			—	—	—	25			
Segélyek	—	—	—	—	—	272	78		
Omke tagdíj	—	—	—	—	—	100			
Vegyes kiadások	—	—	—	—	—	398	22	7115	49
Egyenleg mint pénztári maradvány					—			1648	25
								8763	74

december hó 31.

Berger Albert,

pénztáros.

A számvizsgáló-bizottság jelentése.

Tekintetes Közgyűlés!

Feladatunk és kiküldetésünkhöz képest az Aradi Kereskedők Köre 1911. évi pénztári számadásait és az alapok kimutatását behatóan megvizsgáltuk s jelentjük, hogy a jelzett számadások minden egyes tételét a felmutatott okmányokkal összehasonlítván, ezeket teljesen egybehangzóknak találtuk; a kimutatott készpénzt megolvastuk a takarékpénztári könyvecskéket és értékpapirokat megszemléltük és minden tekintetben kifogástalan rendet találtunk. Miért is indítványozzuk, hogy a pénz és vagyonkezelő tisztviselőknek az 1911. évre vonatkozólag a felmentvény megadassék.

Arad, 1912 június 2.

A számvizsgáló bizottság:

Funkelstein József,

Glück Károly,

Kneffel Lajos,

Pick Ernő

Sugár József,

bizottsági-tagok.

Folytatólagos jelentés

az Aradi Kereskedők köre

== házépítési alapjára ==

befolyt adományokról és gyűjtésekről:

Adományok:

1620 koronát:	50 koronát:
Első Magyar Általános Biztosító Társaság	Csermák János
1000 koronát:	40 koronát:
báró Andrényi Károly	Bürger Anna és fia Pollák és Grün
400 koronát:	30 koronát:
Aradmegyei Takarékpénztár	Johann Bauer Sohlmann Márton gyűjtése
360 koronát:	20 koronát:
Szenes Soma	Dürr Kocsárd A. Südfeld & Comp. E. Neumann & Comp. Leopold Löwith Krantzhor és Roth Herzog és Gábor, Bpest. Pajor és Láng, Bpest Joh. Weisz u. Sohn Első Magyar Csavargyár Freistädter Stahlwerke Kell Jenő Scholtz & Comp. Rob. Forhn u. Sohn
180 koronát:	
Kell Manó Ifj. Klein Mór Weigl Adolf és Társa	
100 koronát:	
Györffy Kornél Aradi Kereskedők Takaréka és Hitelszövetkezete (II. részlet)	
60 koronát:	
Austerweil Zsigmond	

25 koronát:

Guttman és Weinberger
Gebrüder Grundmann

10 koronát:

Ringeisen Testvérek
Messinger S. A.
Löwy H. és Fia
Lakatosárugyár, Eger
Josef Seuhung
Révész, Vitál és Weisz
Lánogyár Temesvár
Szivattyu- és Gépgyár
Antony Lajos és Fia
Triumphwerke,
Gaal István
Kertész-féle zárgyár (Szeged)
Hirmann Ferenc
Chr. Grauss
L. Kohner
Bolzam & Comp.
Lippa & Comp.
Ifj. Weisz Gyula
Kossuch János
Fischer és Meg
Anton Krun
Pfeiffer és Löwenstein
Krausz Gyula
Első Magyar Irongyár

Glaser Lipót
Brust és Erdensohn
Gyártelep Serfözde Temesvár
Thunische Porzellanfabrik
Schwarz Ig. és Társa
Grün Mór
Burschik és Hilder
American Trading House

5 koronát

Christoff Elseter
Norbert Rau
Magyar Földrajzi Társaság
Carl Wodmannsky
Simon Herkun, Wien
Bodnár és Társa
Bäcker Rudolf
Joh B. Allerstammer
Wiener Metallwaarenfabrik
D. Rakusc
Pöhm S. és Társa

2 koronát:

Gebr. Bugatis

*

Szilveszter-est jövedelme 747.50

Összes adományok K 5804.50

Az Aradi Kereskedők Köre tisztikara az 1911. évben.

Elnök: **TEDESCHI VICTOR.**

Alelnök: **HEGYI ALBERT.**

Alaptőke-gondnok: **GLÜCK DEZSÓ.**

Belügyi-osztály: igazgató: **DOKA MIKLÓS.**

titkár: **KRESZ EMIL.**

jegyző: **DÉNES ÁRMIN.**

Helyeszközlő-osztály: igazgató: **KEPPICH ZSIGMOND.**

titkár: **KLEIN SÁNDOR.**

jegyző: **KELL LAJOS.**

Közmívelődési-osztály: igazgató: **MEER ÁRMIN.**

titkár: **SÁNDOR ARTUR.**

jegyző: **BOGDÁN GYÖRGY.**

Vigalmi-bizottság: elnök: **FLEISCHMANN JENŐ.**

titkár: **WEISZ MIKSA.**

jegyző: **LEBOVITS ALADÁR.**

Pénztárnok: **BERGER ALBERT.**

Ellenőr: **BAUMANN JÁNOS.**

Könyvtárosok: **ANDREJKÓ JÁNOS, SZABÓ GYULA, WEISZ IZSÓ.**

Háznagy: **WALLINGER JÓZSEF. Ügyész: DR. NAGY SÁNDOR.**

V. Á L A S Z T M Á N Y :

ANGELE MÁTYÁS	GULD EMIL	PICHLER SÁNDOR
DAIMEL LAJOS	HALPERN MIKSA	SÁGI HENRIK
DOMÁN SÁNDOR	HOFFMANN SÁNDOR	SEEMAYER FERENC
ENGEL GYULA	HEGEDÜS GYULA	SOHLMANN MÁRTON
ERDŐS PÁL	KRAUSZ LIPÓT	SCHÄFFER HENRIK
FREUD FÜLÖP	KERPEL IZSÓ	SZÜCS F. VILMOS
FRANK LEÓ	LEICHTER LIPÓT	STEINFELD GÉZA
GRÜNBERGER JENŐ	LINEBERG KÁROLY	SCHWARZ MANÓ
GRALLERT REZSŐ	LÉVAI ADOLF	WEICHERZ LIPÓT
GRÜNWALD SAMU	LICKER FERENCZ	WEINBERGER JÁNOS

P Ó T T A G O K :

ADLER SAMU, BINÉTH IGNÁCZ DÁVID VILMOS, EISLER EDF,
ILLICS ZSIVKÓ, IFJ. KOCSI FERENCZ, SCHWARZBERGER MANÓ.

S Z Á M V I Z S G Á L Ó - B I Z O T T S Á G :

MAGYARI FERENCZ (elnök). † FUNKELSTEIN JÓZSEF, PICK ERNŐ,
GLÜCK KÁROLY, HACKER MÓR, KNEFFEL LAJOS, SUGÁR JÓZSEF,
BRAUN N. ANTAL.

Iroda: Ügyv.-titkár: **FARAGÓ REZSŐ. Irodavezető: SZABÓ LIPÓT.**

TAGOK NÉVSORA.

Tiszteletbeli tagok: *Ábrai Lajos*, nyug. felső kereskedelmi iskolai igazgató, báró *Andrényi Károly*, nagykereskedő, *Bódy Bódog*, szőlőbirtokos, *Dániel Ernő* báró, v. b. t. t. nyug. kereskedelemügyi m. kir. miniszter, *Éles Ármin*, nagykereskedő, az aradi kereskedelmi és iparkamara alelnöke, *Heinrich Sándor*, az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár vezérigazgatója, *Kálmán József*, a losonci Rakottyay-vasipartelep cégvezetője, *Kohn S. N.*, kereskedő, *Kristyóry János*, nagyiparos, *Ottenberg Tivadar*, az aradi kereskedelmi és iparkamara elnöke, *Salacz Gyula*, kir. tanácsos, Arad sz. kir. város nyugalmazott polgármestere, *Sándor Pál*, orsz. képviselő, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés elnöke, *Wadowszky Gusztáv*, kereskedő, *Wechsler József*, kereskedő.

Rendes tagok :

Adler Andor
Adler Dániel
Altman Ignác
Angele Mátyás
Adler Sámuel
Andrejkó János

Barta Jenő
Baumann János
Bérci Pál
Berger Albert
Brunner Béla
Bing Vilmos
Binéth Ignác
Braun Gusztáv
Braun N. A.
Bellák Mór
Benjamin Ödön
Bloch H.
Braun Miksa József f.-u.
Braun Miksa Boros Béni-tér
Bársony Andor

Bornstein Márton
Burza Simon
Bokor Alajos

Cukor László
Cettel Fülöp

Deutsch Fülöp
Daimel Lajos
Donáth Simon
Dávid Vilmos
Doka Miklós
Domán Sándor

Eberstark Ignác
Ecker Gyula
Eisler Ede
Ehrenfeld Ignác
Éles Béla dr.
Engel Gyula
Erdős Pál
Eiser Sándor

Frischmann József
Fejér Gyula
Fekete Mór
Feszler Károly
Farkas Ábrahám
Funkelstein József
Freud Fülöp
Färber Lajos
Fischer Mór
Fischer Simon
Frank Leó
Fleischmann Jenő
Felter Jenő
Fodor és Halász
Frisch Ede
Fried Lipót
Freud Vilmos

Gáspár Henrik
Guld Emil
Grallert Rezső
Geller I.

Glück Károly
Gedeon János
Grünwald Samu
Grünberger Jenő
Gróf László
Glück Dezső
Goldschmidt Miksa
Goldschmidt Sándor
Grossmann Alfréd dr.
Grosz Mór
Grabner Károly
Grünberger Adolf
Grünstein Gyula

Halmos Dezső
Hanzu Nesztor
Hegedüs Gyula
Hubert József
Heinrich Sándor
Herbstein Mór
Hacker Mór
Halpern Miksa
Hoffmann Sándor
Havas Sándor
Hegyí Albert
Holländer Alfréd
Hirschl Zsigmond
Hoffmann Ottó
Hirschfeld Fülöp
Hercog Sándor
Herceg Márton

Igaz Sándor
Illics Zsigmond
Illics Simon
Iványi Lajos
Jellinek József

Keppich Zsigmond
Kell Lajos
Kell Rezső
Kneffel Lajos
Kohn S. N.
Klein Sándor
Kristyóry János
Kerpel Izsó
Kürt József

Ifj. Klein Mór
Krón Lipót
Klein B. Vilmos
Kornis Izsó
Kornis Ödön
Krausz Lipót
Kis Adolf
Kohn László
Kaufmann Lajos
Kemény Manó
Kress Emil
Ifj. Kocsi Ferencz
Klein Bernát
Ifj. Kopetkó Károly
Kilényi Adolf
Koch Ferencz
Kovács Gusztáv
Kosminszky Károly
Koch Dániel
Kemény Aladár
Kohn Ármin és Fivére

Lebovits Aladár
Lévai Adolf
Lengyel Manó
Lőwy Mór
Löbl Gyula
Lenkovitz Nándor
Lineberger Károly
Labdás Péter
Licker Ferencz
Lányi Marcell

Maresch Gyula
Meer Ármin
Menczer Márton
Menczer Jakab
Mihály és Bruckner
Meisl Sándor

Nagy Sándor dr.
Németh István

Oravetz Miklós
Oláh Sándor

Pichler Sándor
Pöhm János
Pick Ernő
Pollák Arnold
Pfneisl Ferencz
Pohl Károly
Popper Károly
Pollák József

Róth Zsigmond
Róth Lajos
Róna Jenő
Reusz Mór
Reich József
Reinhart Gyula
Rubinstein Mór
Radó Gyula
Ifj. Róth Zsigmond
Riesz Mátyás
Reiner Arnold
Róthmüller Samu
Rosenberg Arnold
Rosenberg és Stern
Rónai Ödön

Singer Sándor
Singer József
Szojka József
Szűcs F. Vilmos
Sámuel Arnold
Seemayer Ferencz
Sági Henrik
Somogyi József
Seiler Bertalan
Sonnenschein Ármin
Sugár Károly
Schäffer Henrik
Schwartz Manó
Schlesinger Béla
Schwarz Zsigmond
Schnee Ferenc
Schenk Samu
Scheiber Lajos
Szatmári Dezső
Schwarz Mór

Sohlmann Márton	Sugár József	Wittenberger Izidor
Sándor Arthur	Szokoly Sándor	Wallinger József
Szabó Gyula		Weisz Lajos
Spitéler Rudolf	Tedeschi Victor	Weisz Miksa
Schwarzberger Manó	Tröszter Mór	Weiszberger Pál, Radna
Schulz Lajos		Weicherz Lipót
Steinfeld Géza	Ungár Győző	Weisz Izsó
Steinitzer József		Wally György
Steiner Adolf	Varga Sámuel	Winternitz Jenő
Stein Zsiga		Wohlberg Lipót
Steiner Jenő	Walder Arthur	
Stern Sándor	Weinberger János	Zádor Bertalan
Stein Mór	Weinberger Ferenc	Zimmermann Ignác
Steckl A.	Ifj. Weisz Mór	Ziffer Sándor

Pártoló tagok :

Adriai Bizt. Társaság, Arad	Fodor Gyula, Arad
Ardeleán János, Belényes	Friedländer Bernát, Bálincz
	Fuchs Izidor, Beél
Bácskay Gyula, Arad	Geller Ferencz, Battonya
Bing Ede, Arad	Goldberger Gábor, M.-Borsa
Baumann Lajos, Kőrösbökény	Grünberger Mór, Kevermes
Beamter Ödön, Pankota	Grosz Izsák, Battonya
Bienenstock Sándor, Zám	Grün Lajos, Arad-Buzsák
Bernstein Manó, Borossebes	
Bobcsok István, Pitvaros	Hirschmann Albert, Arad
Brüll Dávid, Ujkigyós	Hoffmann Ármin, Arad
	Hermann Béla, Petrozsény
Cigler Lajos, Kétegyháza	Hermann Izidor, Vulkán
Cigler Henrik, Nagyhalom	Hirschmann Márk, Soborsin
Cutean Joan, Brád	Hipp János, Talpas
	Henny Károly, Ujszentanna
ifj. Deutsch Mór, Arad	
Domán Ignác, Arad	Illics István, Arad
Domány József, Arad	Ipar- és Népbank, Arad
Dürr Kocsárd, Arad	
Dávid és Halterich, Brád	Kell Lipót dr., Arad
Drucker Simon, Honcő	Közúti vpálya r.-t., Arad
	Krámer Aladár, Kis-Zombor
Éles Ármin, Arad	Klein Ferencz, Csanádapáca
Eichner Adolf, Gyorok	Kerner Károly, Fönlak
Eichner László, Világos	Klein Dávid, Facsád
Farkas László, Brád	Klein Testvérek, Petrozsény
Fáskerty György, Nándorhegy	Kleindl Mátyás, Borosjenő
Felter Hugó és Fiai, Kurtya	Kohn Farkas utóda, M.-Bodzás
Félix Károly, M.-Radna	

Kohn Jenő, Simonyifalva
Kohn Sámuel, Pusztaföldvár
Kőrösi Izidor, Tenke

Lázár Gyula, Arad
Lengyel Testvérek, Arad
Leopold Zsigmond, Arad
Leichter Lipót, Arad
Lengyel Sándor, Pankota
Lineberger Ignác, Bethlenháza
Leipnik és Tsa, Konop
Löwinger Miksa, Arad
Lobstein Henrik, Vulkán
Lówy Hermann, Vulkán
Mayer Dániel, Arad
Münz I., Arad
Márton Sándor, Borosjenő
Millits János, Nagylak
Mandel Hermann, Lupény
Mann Vilmos, Erdőhegy
Marek Mór, Petroszény
Messzer Lipót, Kisjenő
Moskovits Mór, Halmágycsúcs
Moskovits Simon, Resicza
Mosonyi Károly, Mezőhegyes

végvári Neuman Dániel, Arad

Ottenberg Tivadar, Arad
Olasz Imre, Battonya
Olár Péter, Pécska

Papp Pál, Mezőkovácsháza
Papp Ferencz, Kunágota
Pollák József, Arad
Pözl Miksa, Arad
Pártos Sándor, Kübekháza
Princz György, Háró
Paplitzky Antal, Arad

Reisz József, Simánd
Revilák Béla, Ujszentanna
Rothstein Mór, Arad
Reisner József, Petroszény

Révész László, Ottlaka
Róth Salamon, Mezőkovácsháza
Róth Vilmos, Lupény
Róth Mór és Tsa, Soborsin
Rosenbach Samu, Soborsin

Schäffer Lipót, Arad
Somló Ármin dr., Arad
Sugár Jenő dr., Arad
Sáfrán Emil, Gyorok
Salamon Samu, Lupény
Singer Lajos, Józshely
Schönberg Jakab, M-Bánhegyes
Schönbrunn Albert, Kétegyháza
Schiller Mór, Peleskefalva
Spärger Izsó, Bozovics
Spärger és Hoffmann, Német-
bogsán
Sandrik Károly, Borosjenő
Scheer Ede, Nagyhalmagy
Schwimmer Sándor, Battonya
Szinberger Sándor, Pécska
Spitzer Mór, Szemlak
Sternheim Emánuel, Nagylak
Steiner Samu, Borossebes

Tolnai Lajos dr., Arad
Temmer Dávid, Mezőkovácsháza
Trasser Miklós, Gátalja
özv. Turszky Nándorné, Pécska
Taussig C. és Tsa, Kápolnás

Ifj. Ungár Mór, Ökrös

Vojtek és Weisz, Arad

Weisz Márk, Arad
Weinberger Menyhért, Csermő
Weiszberger Lipót, Honctő
Weiszberger Emilia, Honctő
Weisz József, Székpaták

Zeidner Gusztáv, Piski
Zuckermann Izidor, Megyes-
egyháza

